

„S Alzheimerem zůstává jen přítomnost. Žijme tady a teď“

Poslední uvedenou novinkou Východočeského divadla je **inscenace Pořád jsem to já**. Vědkyni, již v padesáti letech postihne Alzheimerova choroba, ztvárnila Petra Janečková. Jejího manžela hraje Tomáš Lněnička. Hra je ukázkou toho, jak se s nenadálou událostí vypořádává nejen hlavní hrdinka, ale také její partner a dvě děti.

Barbora Kaufmannová
Stanislava Králová
redaktorky MF DNES

Inscenace **Pořád jsem to já** vznikla na motivy románu Lisy Genovy. Představuje velmi silný příběh ženy, které se na vrcholu kariéry obrátí život vzhůru nohama. V padesáti letech ji lékaři diagnostikují ranou formu Alzheimerovy choroby.

„Lidé, kteří jsou takto nemocní, přichází o minulost, o vzpomínky i o budoucnost, protože to, co bude, se jich vlastně ani netýká. Ale jediné, co jim zůstává, je moc přítomného okamžiku. Ten přímý prožitek chuti zmrzliny, pohledu do rozkvetlé lipy nebo jen vůně,“ říká režisérka hry Kateřina Dušková.

Jaké je poselství hry Pořád jsem to já?

Že člověk znamená teď a tady. Myslím si, že i když nejsme nemocní Alzheimerem, tak máme žít život přesně takhle. Protože nikdy nevíme, kdy nám skončí. Moc bych si přála, kdyby diváci po představení prožili zbytek večera se svou rodinou nebo sami se sebou.

Říká se, že naděje umírá poslední, a pro člověka, který se ocitne v podobně nelehké situaci jako divadelní postava Alice Hollandové, může právě naděje představovat hnací motor pořádně si užít života do poslední chvíle. Má i tento příběh naději? Určitě. Na tričkách pro štěstí, která

Režisérka Kateřina Dušková.
Foto: archiv VČD

na sobě ve hře nosí manželé Hollandovi v podání Petry Janečkové a Tomáše Lněničky, máme citát Johna Lennona „Odpověď je láska. Jakže zněla otázka?“, takže ano. Láska je řešení, v tom je vždycky naděje.

Kromě zmíněných triček může divák ve hře najít i další symboly znázorňující nejen naději, ale také proměnu člověka nebo postupně chudší scénu připomínající mizející vzpomínky. Jak pro vás byla symbolika důležitá?

Velmi doufám, že každý divák odejde z divadla se svou interpretací hry i podobných symbolů. Každý si v tom najde to své.

Shrála roli v tom, co divák uvidí na jevišti, vaše osobní zkušenost?

Je to bezedná pokladnice, ze které se dalo čerpat. Myslím, že podobně to měla i Petra Janečková při vytváření hlavní postavy Alice Hollandové.

Sdílely jste s Petrou Janečkovou vaše zkušenosti? Netřeba slov. S Petrou tyto věci

moc neprobíráme. Ve Východočeském divadle spolu pracujeme už po šesté. Vždy v mých hrách hrála hlavní roli a už si tak nějak rozumíme i beze slov.

“
O Alzheimerovi se říká, že je nemocí celé rodiny. Je to velká zkouška pro všechny.
“

Ve stejnojmenné filmové adaptaci divák vidí pouze jednu Alice Hollandovou. Jak je to ve vaší divadelní verzi?

V inscenaci Alice ztvárňují dvě herečky. Reálnou vědkyni Petra Janečková a její alter ego Eliška Lásková.

To představuje Alicino zdravé já plné síly.

Téma vaší divadelní novinky je velmi silné, ne každý se však chce nořit do něčeho tak závažného a frustrujícího. Nebojíte se, že diváky odradí?

Jsem přesvědčená, že pardubický divák je zvyklý na silnější a těžší témata. Nebojím se, že si naše inscenace nenajde své publikum.

Těžké to musí být i pro herce. Jak jste se s tématem postupného odcházení blízkého člověka vypořádali během zkoušení?

Na čtených zkouškách, kterými začíná proces přípravy hry, jsme si dávali prostor bavit se o svých pocitech, které v nás téma vyvolává. V průběhu zkoušení jsme se to naopak snažili vyvažovat něčím lehkým. Pořádali jsme různé herní večírky a ve volném čase jsme se snažili zabývat něčím úplně jiným.

Hru jste viděla několikrát. Vyvolává ve vás konec pořád stejně emoce, nebo už jste se vůči nim obrnila?

Více mě dojmají jiné okamžiky než úplný závěr. Petra Janečková je fenomenální herečka, takže mě dojmá vždy to, jak svou postavu na každé zkoušce i při každém představení vede. Vždy do ní znova a znova vstupuje s plným nasazením. Je schopná strhnout i své okolí a vytvořit na jevišti zvláštní proud vyprávění příběhu. A to mě dojmá mnohem více než samotný konec hry.

Sama říkáte, že vycházíte ze své vlastní zkušenosti. Dala vám hra nový pohled na to, jak byste se ve stejné situaci s vašimi nejbližšími zachovala jinak?

Kdybych věděla, co se děje, tak bych určitě jednala jinak, protože bych měla informace, které jsem tehdy neměla. Myslím si, že i v tomhle může hra pomoci lidem, kteří se s něčím podobným začínají potýkat nebo v jejich rodině něco podobného vzniká.

Sbližuje nemoc?

A taky rozděluje. O Alzheimerovi se říká, že je nemocí celé rodiny. Je to velká zkouška pro všechny.